

Boekverslag Scholieren.com

Telemachus in het dorp door Marnix Gijsen

anoniem

Reden waarom ik dit boek gekozen heb

De reden waarom ik dit boek gelezen heb is omdat het mij werd aanbevolen door de leerkracht.

Samenvatting

Het verhaal speelt zich af op het einde van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw. De ik-persoon is een stadskind, maar Blaren staat centraal in zijn leven. In Blaren heeft hij de eerste drie jaar van zijn leven vertoefd. Later brengt hij er vele vakanties en verlofdagen door, want in Blaren woont nl. zijn hele familie. Blaren is een zedelijk, oerconservatief, katholiek plattelandsdorpje waar nooit iets gebeurt. De enigen die hiervan afwijken zijn de liberalen die de zomervilla's betrekken aan de rand van het dorp. Alle gezag in het dorp is in handen van de pastoor, de hoofdonderwijzer en de gemeentesecretaris. Deze drie zijn allemaal zijn oom.

Win

een weekend Breda met 3 vrienden en...

ontdek de leukste studentenstad van het zuiden!

KLIK HIER →

OPEN DAG 7 november a.s.

Aangeboden door: **NHTV** internationaal hoger onderwijs Breda

een weekend Breda met 3 vrienden en...
Ontdek de leukste stad van het zuiden!
Aangeboden door:
NHTV Internationaal hoger onderwijs Breda
OPEN DAG 7 november a.s.

scholieren
.com

De ik-persoon is een eenzaam kind, hij heeft geen vrienden en heeft geen behoefte aan meisjes.

Daarom leest hij veel, hij gaat volledig op in de boeken over de Oudheid. Hij zwerft ook geregeld rond in de bossen. Het minst geliefd in zijn familie is oom Felix, de ongetrouwde gemeente-secretaris. De ik-persoon gaat veel met zijn oom wandelen en dan ontmoeten ze soms enkele van zijn buitenechtelijke kinderen. Dit allemaal tot groot ongenoegen van zijn oom Leander, die vindt dat de ik-persoon beter niet omgaat met oom Felix. Oom Leander is de vrome, katholieke hoofdonderwijzer van het dorp. Oom Leander wordt ook steeds godsdienstiger en organiseert zelfs een pelgrimstocht naar Lourdes. Maar dan overlijdt de grootmoeder. De pelgrimstocht gaat hoedanook door en de ik-persoon vergezelt oom Leander hierbij. Ze gaan per trein, maar op de terugweg gebeurt er een ongeluk. Oom Leander verliest hierbij een been, waardoor hij hulpeloos is geworden. Hij kwijnt weg en sterft tenslotte aan kanker. De ik-persoon verlaat dan het dorp voor enkele maanden en keert dan terug. Hij trekt nu op met oom Felix, die ondertussen getrouwd is en die vroeger een van de machtigste personen in het dorp was, maar die nu van zijn troon gestoten is door de partij van de jongeren. Felix heeft het hiermee dan ook erg moeilijk. Als gevolg van zijn slechte gezondheid en zijn geestelijk verval raadt de dokter oom Felix aan naar het kuuroord Wiesbaden te gaan in Duitsland, waar hij dan uiteindelijk ook sterft. Na het overlijden van oom Felix wordt de ik-persoon naar een kostschool in Zwitserland gestuurd. Na zijn studies in die school gaat hij in de journalistiek, maar hij mislukt als journalist. Vervolgens zwerft hij door het buitenland, hij komt o.a. in Rio, Soho en Parijs. In de oorlog verpleegt hij vele gewonden en dit doet hij zonder emoties. De politiek kan hem niet bekoren nadat hij de politiek van Blaren heeft meegemaakt en de laatste jaren van zijn leven brengt hij door in Blaren waar hij nog wat renteniert.

Bespreking van de titel

In het boek komt slechts één vage verwijzing naar de titel voor, nl. wanneer de ik-persoon naar het bos trekt en daar voorleest uit het boek "Télémaque" van de schrijver Fénelon. Maar na opzoekingswerk bleek dat Telemachus een personage uit de Griekse mythologie is. Telemachus was de zoon van Odysseus en Penelope en tijdens de afwezigheid van Odysseus, zijn vader, moest hij zijn alleenstaande moeder beschermen tegen opdringerige mannen.

Thematiek

In dit verhaal komen verschillende thema's voor. Het eerste thema dat ik zou willen aanhalen is de dood. Alle personen, die een grote betekenis hebben voor ik-persoon sterven: als eerste sterft zijn grootmoeder, dan zijn oom Leander en tenslotte zijn oom Felix.

Een andere belangrijk thema is het zwerven: als kind leest hij boeken van schrijvers uit de romantiek en leidt daaruit af dat hij moet zwerven door de bossen en dwalen door de velden, iets wat hij dan ook frequent doet. Ook als ouder kind en als puber blijft hij zwerven: hij gaat op bedevaart naar Lourdes, vergezelt zijn oom naar Wiesbaden in Duitsland en hij studeert in een kostschool in Zwitserland. En ook als volwassene blijft hij zwerven, maar dan zwerft hij de wereld rond. De betekenis van dat zwerven is volgens mij dat de ik-persoon zoekt naar een eigen plek en identiteit. Maar hij vindt deze niet en keert daarom later ook op hogere leeftijd terug naar Blaren.

Nog een belangrijk thema is ook het naakte. Dit thema komt gedurende het ganse leven van de ik-persoon voor in allerlei vormen. De betekenis van het naaktmotief is dat de ik-persoon bang is om volwassen te worden. Hij is bang voor het zinnelijke.

Een ander thema dat nauw aansluit bij het vorige thema, is de Oudheid, omdat doorheen het verhaal zeer veel verwezen wordt naar elementen uit de oudheid.

Structuur

Het verhaal wordt verteld door een personele verteller. Het verhaal is in chronologische volgorde geschreven, maar af en toe komen er flashforwards voor, wat ook vrij logisch is aangezien het verhaal is geschreven in de verleden tijd. Het boek bevat elf hoofdstukken en in deze hoofdstukken komen geen witregels voor. De verteltijd is ongeveer 3 à 4 uur en de vertelde tijd is een volledige mensenleven.

Stijl

Het boek is geschreven in een zeer fijne en leesbare stijl, de gevoelens van de ik-persoon worden ook prima weergegeven. Wat ook opvalt is dat het verhaal soms onderbroken wordt door korte, simpele gedichtjes. Wat ik best ook vertel is dat, vlak voor het verhaal begint er een Oud-Grieks zinnetje wordt vermeldt, waarvan de vertaling luidt: "aan de geliefde"

Personages

De ik-persoon: het hoofdpersonage, ondanks het feit dat hij een stadskind is staat het dorpje Blaren centraal in zijn leven. Hij is een stille jongen die vrijwel geen

vriendjes en geen behoefte aan meisjes heeft. Hij vlucht van de realiteit naar de literatuur en raakt zo in de ban van de Griekse Oudheid en de romantiek. Hij is gevormd door zijn beide ooms.

De grootmoeder: de grootmoeder van de ik-persoon en tevens de moeder van de hoofdonderwijzer, oom Leander. De grootmoeder heeft een heel goeie band met haar kleinzoon, het hoofdpersonage.

Ze was altijd waardig en innemend en ze hield van zindelijkheid en netheid.

Oom Felix: hij is de gemeentesecretaris en aangetrouwd familielid en is het minst geliefd in de familie. Hij neemt de katholieke waarden en normen die het dorpsleven overheersen niet erg serieus, want hij heeft aan iedere hoek van het dorp wel een nest buitenechtelijke kinderen en is niet vies van de hoeren, ook niet op latere leeftijd. Hij schrikt er ook niet voor terug om zich te verrijken op de nek van anderen. Hij is ook een van de weinigen in dit oerconservatieve dorp die goed overweg kan met de rijke liberalen, die aan de rand van het dorp wonen.

Oom Leander: hij is de hoofdonderwijzer. Hij een zeer strenge katholiek en gaat hier heel ver in.

Op een dag organiseert hij zelfs een bedevaart naar Lourdes. Hij is dan ook niet echt een vriend oom Felix.

Oom Louis of pastoor Lenaerts: hij is de pastoor van het dorp en woont in het grootste huis van Blaren. Door de ik-persoon wordt hij vergeleken met een kerkvorst en hij is ook de beschermer van de zedelijkheid in Blaren. Hij heeft dus ook een grondige hekel aan liberalen en socialisten.

Waardeoordeel

Ik vind het een zeer geslaagd boek en heb het dus met plezier gelezen. Het is op een zeer duidelijke manier geschreven, waardoor je je als lezer gemakkelijk kunt inleven in de rol van het hoofdpersonage. De schrijver schetst ook op een fantastische manier een beeld van het katholieke Vlaanderen van pakweg honderd jaar geleden en van de bekrompen, primitieve plattelandsbevolking die alles wat ze niet kent als vuiligheid, bucht of smeerlapperij beschouwt. Ook belangrijke onderwerpen van die periode, zoals de romantiek en de Vlaamse Beweging gaat de schrijver niet uit de weg. Het is dus een aanrader voor iedereen die eens de sfeer van die periode wil opsnuiven. Maar ook voor al wie niet geïntresseerd is in dit alles, is er nog hoop, want het boek behandelt ook nog diverse andere thema's zoals bijvoorbeeld de dood en de opvoeding.